

СТАНОВИЩЕ

от доц. Благой Ангелов Узунов, д. б.

Катедра по ботаника, Биологически факултет, Софийски университет „Св. Климент Охридски“, член на Научното жури, назначено със Заповед № Р-109-333/06.08.2021 г. на Ректора на Медицински университет – Варна „Проф. д-р Параскев Стоянов“

относно дисертационен труд на Петя Бойчева Атанасова, докторант в редовна форма на обучение в Катедра „Биология“, Факултет „Фармация“ при Медицински университет – Варна „Проф. д-р Параскев Стоянов“ за присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, Професионално направление: 4.3. Биологически науки (Ботаника), на тема: „Етноботаническо проучване на лечебните растения в района на Северно Черноморско крайбрежие“, с научен ръководител - проф. Димчо Захариев, д. б. и научен консултант - проф. Добри Иванов, д. б.

Съответствие на процедурата и докторанта с националното законодателство

Представените материали и документи на електронен носител от Петя Бойчева Атанасова за присъждане на образователната и научна степен (ОНС) „доктор“ са в съответствие със действащите към момента Закон за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилник за развитието на академичния състав в Медицинския университет „Проф. д-р П. Стоянов“ – Варна (МУ-Варна). От приложената справка за съответствие с националните минимални изисквания за ОНС „доктор“ за съответната научна област е видно, че кандидатът напълно отговоря на тях. Нямам критични забележки по същество към представените документи.

Характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд е оформен според изискванията на МУ-Варна. Той се състои от 177 страници текст с включени 68 фигури, 13 таблици и отделно 12 страници с приложения, съдържащи 1 таблица и 8 фигури (снимки) – общо 189 страници.

Разработката представлява задълбочено етноботаническо проучване за използването на лечебни растения за профилактика, лечение и в бита на местните жители от Северното

Черноморско крайбрежие на България, включващо приложението на лечебните растения: в хуманната и ветеринарната медицина, в козметиката, за кулинарни цели, за храна на домашни животни и пчелна паша, за декоративни цели, за домакински цели, за продажба, за прогнозиране на времето, в народните традиции и обичаи. Темата е изключително актуална не само заради тенденцията за глобализация, водеща до намаляване и безвъзвратна загуба на традиционните знания за лечебните растения, но и заради тяхното природозащитно значение на национално и европейско ниво. От установените видове, с природозащитен статус са 55. Целта на дисертационния труд е ясно формулирана. Поставени са и немалко на брой, доста амбициозни и всеобхватни задачи. Използвани са подходящи, съвременни методи, което е гаранция за достоверността на получените резултати. Литературната справка е съставена от 354 източника, от които 172 са на кирилица и 182 на латиница, в допълнение е направена справка с още 12 източника от националното и международно законодателство, а също и с 16 интернет сайта. Това показва, че докторантът познава в пълнота изследвания проблем и свидетелства за неговите умения за критично оценяване и използване на съществуващата информация при интерпретацията на собствените данни.

Значимост и убедителност на получените резултати и изводи и характер на научните приноси

Темата на дисертационния труд изисква многостранни и задълбочени познания и практически умения, каквито Петя Атанасова определено е усвоили в периода на разработването на дисертационния си труд, за което без съмнение важен принос имат и нейните научен ръководител и научен консултант. Докторантът демонстрира добри изследователски умения за планиране на проучването и подбора на подходящите класически и съвременни методи и средства, както и за правилната интерпретация и анализ на резултатите. Те са убедителни и представени по подходящ начин.

В резултат на проведеното изследване са съобщени 333 вида лечебни растения, използвани в хуманната и ветеринарната медицина, както и в голям брой различни приложения в бита на местните жители от Северното Черноморско крайбрежие на България. Като допълнение са регистрирани 98 вида лечебни растения с приложение в хуманната медицина, които са нови за района на Северното Черноморско крайбрежие в етноботаническо отношение. Установени са нови находища на някои консервационно значими видове, а за други е събрана нова научна информация. Направени са препоръки за създаване на национална база данни с резултати от

етноботанически проучвания, а също и да се инициират дейности за тяхното популяризиране. По мое мнение резултатите в дисертационния труд на Петя Атанасова са представени по убедителен начин, анализите и изводите ѝ са правилни и логични, а разработката представлява оригинален принос към фундаменталните познания за етноботаниката на България и Европа.

Оценка на качеството на научните трудове, отразяващи изследванията по дисертацията

В приложената справка са представени 5 научни публикации, като в 3 от тях Петя Атанасова е първи автор. Две от публикациите са в списание с импакт фактор (IF=0,468 за 2020 г.) и импакт ранг (SJR=0,190 за 2020 г.), една е в списание с импакт ранг (SJR=0,127 за 2018 г.) и две са в списание, което се реферира, но не се индексира. Една от публикациите е намерила отражение в научната литература като е цитирана в реферирано и индексирано списание. По този начин докторантът покрива и дори надвишава изискванията за публикационна дейност, свързана с дисертационния труд. В приложената справка са посочени и 3 участия на Петя Атанасова в научни форуми, като на всичките е първи автор. Благодарение на това докторантът е успял да запознае научната общност с резултатите от своята научна дейност по темата на дисертационния си труд.

Мотивирано заключение

Дисертационният труд представлява научно изследване върху актуален проблем, свързан със задълбочено етноботаническо проучване в Северното Черноморско крайбрежие по отношение на приложението на лечебните растения. Той е лично дело на докторанта, който показва достатъчно теоретични знания и умения за провеждане самостоятелно научно изследване. Дисертационният труд отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и на Правилник за развитието на академичния състав в МУ-Варна. Изложеното дотук ми дава основание убедено да оценя **положително** дисертационния труд на **Петя Бойчева Атанасова** и да гласувам **ЗА** присъждане на ОНС „доктор“. Бих искал да препоръчам на уважаемите членове на Научното жури да подкрепят присъждането на ОНС „доктор“ по професионално направление 4. 3. „Биологически науки“, Научна специалност „Ботаника“ на Петя Бойчева Атанасова.

17.09.2021 г.

гр. София

Изготвил становището:

/доц. Благой Узунов, д. б./